

Nummer 83 - 23 juni 2026

- [Jan-Joost Mekkes \(12 aug 1980 - 4 mei 2026\)](#)
- [EIS-academie: Nieuwe cursussen](#)
- [Sprinkhaanexcursies: Alkenschoten en de Hatertse Vennen](#)
- [Magazine Insecten](#)
- [Oproep: Fungi op vliegen](#)
- [Oproep: Kopij Brachytron](#)
- [BioBlitz: Marker Wadden](#)
- [Soortzoeker: Langsteelgraafwespen](#)
- [Ongewervelden in de pers](#)
- [Ongewervelden op Nature Today](#)
- [Nieuws van Bestuivers.nl: Eikenzandbij terug op de stuwwal / Landelijke telling van bestuivers start](#)
- [Biblio: Nederlandse Faunistische Mededelingen 67](#)
- [Biblio: Rode Lijst Libellen](#)
- [Biblio: Insecten in stuivende zeeduinen](#)
- [Biblio: Risicoscan termieten in Nederland](#)
- [Biblio: DRIEDUIN-1. Flora, fauna & beheer](#)
- [Biblio: Kansen voor wilde bestuivers in ontginningsgebieden](#)
- [Faunistiek: Een molmkogeltje uit Oceanië](#)
- [Faunistiek: Kortschildkever uit boomzwammen](#)
- [Faunistiek: Motmuggen herkennen van foto](#)
- [Faunistiek: Gemaskerde bostangwesp duikt op in de Kennemerduinen](#)
- [Agenda](#)
- [Van de redactie](#)

Jan-Joost Mekkes (12 aug 1980 - 4 mei 2026)

Vorige maand is Jan-Joost Mekkes op 45 jarige leeftijd overleden.

Jan-Joost heeft verschillende veldseizoenen veldwerk gedaan voor EIS Kenniscentrum Insecten. Hij was vooral bij libellenliefhebbers bekend als vaste bezoeker van de libellenstudiedagen van de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie en werd beschouwd als een zeer sympathieke en kundige veldman.

De afgelopen jaren heeft hij onder meer bijgedragen aan de Bonaire Estafette Expeditie en de Saba Critter Quest, en verzamelde hij tijdens meerdere winters insecten op Sint Eustatius.

In de afgelopen tien jaar werd zijn leven in toenemende mate bepaald door chronische Lyme die zijn mobiliteit sterk aantastte en veldwerk de laatste tijd grotendeels onmogelijk maakte. Uiteindelijk heeft deze ziekte geleid tot een ongelukkige val die hem het leven kostte.

[top](#)

De EIS-academie: Vliegend hert

De nieuwe EIS-academie heeft inmiddels haar 1000e gebruiker mogen verwelkomen. Deze online leeromgeving biedt een groeiend aanbod aan cursussen over verschillende insectengroepen in Nederland. Afgelopen maand zijn weer nieuwe cursussen beschikbaar gekomen over het vliegend hert en wilde bijen.

Vliegend hert Het vliegend hert is een indrukwekkende kever die je niet snel zult vergeten als je hem eens tegenkomt. Om te bepalen hoe de soort ervoor staat worden jaarlijks tellingen verricht.

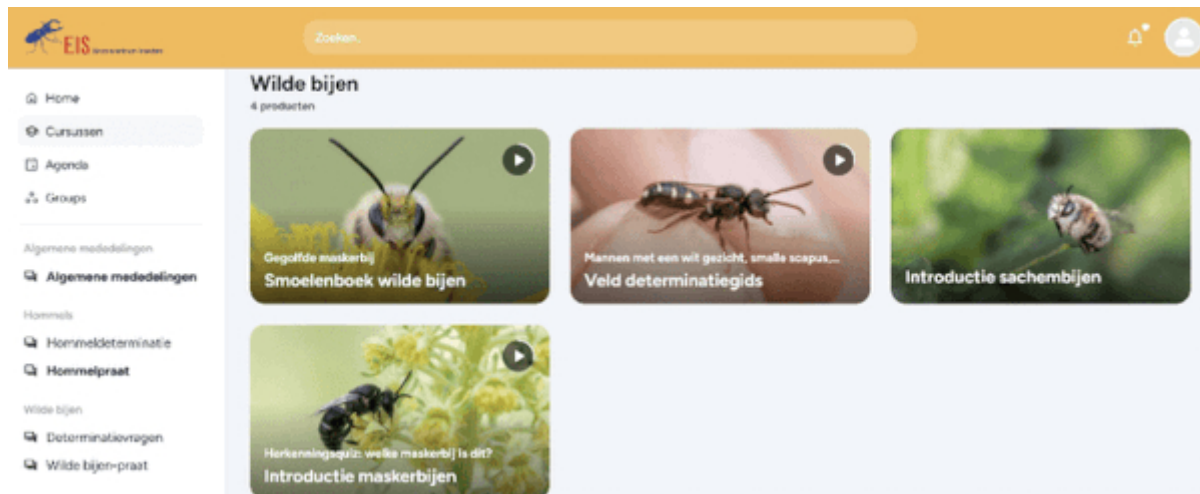
De tellingen tonen aan dat er tot en met 2024 een onzekere dalende trend waarneembaar is onder populaties van het

vliegend hert. Tegelijkertijd laat het recordjaar 2025 zien hoe groot de natuurlijke schommelingen van deze indrukwekkende soort kunnen zijn. Daarom zijn langdurige tellingen door vrijwilligers van onschatbare waarde voor betrouwbare inzichten in de ontwikkeling van het vliegend hert in Nederland.

Om tellers nog beter te ondersteunen, is er nu een nieuwe cursus over de monitoring van het vliegend hert beschikbaar op de EIS-Academie. Hierin vind je:

- het monitoringsprotocol
- achtergrondinformatie over ecologie en levenscyclus
- uiterlijke kenmerken van het vliegend hert en andere grote kevers

Maskerbijen en sachembijen

Voor beide groepen is een eigen introductiecursus beschikbaar waarin de leefwijze, het bloembezoek en de verschillende soorten worden behandeld. Ook zijn er enkele quizjes om de opgedane kennis te testen. Tevens worden kenmerken gegeven voor het makkelijk onderscheiden van groepen en soorten op basis van eenvoudige veldkenmerken. Hiervoor is dus geen microscoop nodig. Dit helpt ook met het op naam brengen door middel van foto's.

Om je opgedane kennis direct in de praktijk te brengen en de soorten makkelijk op naam te brengen, zijn er ook digitale hulpmiddelen om maskerbijen en sachembijen te helpen herkennen. Het gaat daarbij om een veld-determinatiegids en een smoelenboek.

Voor meer info en aanmelden zie de website van de [EIS-academie](#).

[top](#)

Sprinkhaanexcursies: Alkenschoten en de Hatertse Vennen

Deze zomer zijn er twee sprinkhanenexcursies, geschikt voor zowel beginners als gevorderden.

We gaan bekijken welke soorten we tegenkomen, hoe je de hoofdgroepen herkent, op welke kenmerken je moet letten en welke geluiden de sprinkhanen maken.

Op vrijdagmiddag 17 juli (13-16 uur) zijn we te gast in Alkenschoten bij Assel. Opgave via eis@naturalis.nl.

Op zaterdagmiddag 25 juli (13-16 uur) gaan we naar de Hatertse Vennen bij Nijmegen. Opgave bij [Peter Hoppenbrouwers](#).

Je ontvangt enkele dagen voor de excursie nadere informatie over de verzamelplek. Het maximum aantal deelnemers is 12.

[top](#)

Magazine Insecten 5

Nummer 5 van het magazine Insecten is eind april uitgebracht en verstuurd naar alle donateurs van EIS Kenniscentrum Insecten.

Het staat wederom boordevol interessante en leuke artikelen onder andere over de exotische landplatwormen en de Australische huisspin (*Badumna longinqua*). Ook de schapenluisvlieg (*Melophagus ovinus*) komt aan bod, een soort die regelmatig wordt verward met luizen en teken.

Jochem Kühnen neemt je weer mee in zijn tuin en laat zien welke insecten je op

boerenwormkruid kunt vinden. Daarnaast duikt Bram Koese in de opvallende kleurafwijkingen bij exotische rivierkreeften: bij welke soorten komen ze voor en hoe ontstaan ze?

Ontvang je het magazine Insecten nog niet, maar wil je dat wel? Vul dan **het donatieformulier** in en meld je aan als Donateur Basis (€17,50 per jaar) of Donateur Plus (€27,50 per jaar, inclusief Entomologische Tabellen).

[top](#)

Oproep: Fungi op vliegen

Flies and Fungi
Call for Collaboration

Are your flies infected with a fungus?

They look like little balloons with a black base.

Record on iNaturalist
Store in 96% ethanol or in the freezer

Why?
Discovering new species
Resolve taxonomic problems and questions

Possibilities to become a co-author!

Contact me: vcwarre@gmail.com

Mijn naam is Warre Van Caenegem en ik doe promotieonderzoek naar Laboulbeniales: een bijzondere orde van zwammen die uitsluitend groeit op het exoskelet van geleedpotigen. De meeste soorten zijn gastheerspecifiek, wat ze extra interessant maakt voor evolutionair onderzoek.

Voor mijn onderzoek ben ik op zoek naar recente collecties van vliegen (Diptera) die geïnfecteerd zijn met deze zwammetjes. Deze collecties zullen gebruikt worden voor DNA onderzoek en worden het best bewaard in 96% ethanol en in de diepvriezer.

In Nederland worden de meeste soorten op oevervliegen (Ephydriidae), mestvliegen (Sphaeroceridae), en fruitvliegen (Drosophilidae) gevonden. Maar ook andere families kunnen geïnfecteerd zijn. Zo ben ik in het bijzonder op zoek naar geïnfecteerde exemplaren van de algemene huisvlieg (*Musca domestica*). Geïnfecteerde vliegen uit andere landen zijn ook heel erg welkom!

Heb je interesse om bij te dragen aan dit onderzoek? Neem dan gerust contact met me op via [e-mail](#).

[top](#)

Oproep: Kopij voor Brachytron

De Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (NVL) zoekt auteurs en onderzoekers die wetenschappelijke artikelen, (uittreksels uit) onderzoeksrapporten of mededelingen over libellen en libellenstudie kunnen aanleveren voor haar blad **Brachytron**.

Onderwerpen met een relatie naar Nederlandse of Vlaamse gebieden en soorten hebben de voorkeur, maar ook onderzoek door Nederlandse of Vlaamse onderzoekers elders kan de moeite waard zijn om hier een podium te krijgen. Waar nodig kan assistentie worden verleend met het omwerken van een onderzoeksrapport naar een artikel.

De Brachytron redactie heeft nieuwe richtlijnen opgesteld voor het schrijven van artikelen bedoeld voor de Brachytron. De redactie hoopt hiermee de drempel voor het schrijven van artikelen te verlagen. In twee verschillende documenten wordt het e.e.a. uitgelegd:

[Hoe schrijf ik een artikel?](#)

[Richtlijnen voor auteurs](#)

Voor contact: redactie@brachytron.nl of info@brachytron.nl. Zie ook [onze website](#).

[top](#)

BioBlitz op Marker Wadden

Op 23 juli is er op de Marker Wadden een BioBlitz. Op deze dag trek je samen met experts de eilanden op om planten en dieren te zoeken en vast te leggen. Met behulp van de app ObsIdentify verzamel je waarnemingen die direct bijdragen aan het in kaart brengen van de biodiversiteit van dit unieke gebied.

Al die waarnemingen worden vastgelegd op de BioBlitz pagina van Nationaal Park Nieuw Land. Voor een kleine bijdrage van €10,- vaar je mee naar de eilanden en doe je actief mee aan echt natuuronderzoek. Je kunt kiezen uit twee dagdelen: de ochtendvaart van 10:00 tot 14:00 of de middagvaart van 13:00 tot 17:00.

Naast het inventariseren van soorten hoor je tijdens de excursie meer over het ontstaan van Marker Wadden: waarom zijn de eilanden aangelegd en wat betekenen ze voor natuur? Uiteraard is er volop ruimte om vragen te stellen en in gesprek te gaan met de aanwezige deskundigen. Er is een beperkt aantal plaatsen.

Deze BioBlitz wordt georganiseerd vanuit het Europese FutureLakes-project, in samenwerking met Natuurmonumenten en KIMA 2.0, en maakt deel uit van het BioBlitz 2026 Soortenjaar van Nationaal Park Nieuw Land.

Voor aanmelding en meer info zie de website van de [Marker Wadden](#).

[top](#)

Soortzoeker: Langsteelgraafwespen

Filter op kenmerken

- Lichaam
- Kop
- Borststuk
- Vleugels
- Achterelijf
- Poten

Ammophila campestris
Kleine rupsendoder (mannelijk)

Ammophila campestris
Kleine rupsendoder (vrouwelijk)

Ammophila pubescens
Behaarde rupsendoder (mannelijk)

Door nieuwkomers en lastige determinatiekenmerken was het hoog tijd voor een nieuwe determinatiesleutel voor langsteelgraafwespen (Sphecidae).

In de soortzoeker "Langsteelgraafwespen van Nederland" zijn alle tot nu toe in Nederland aangetroffen soorten opgenomen en is het mogelijk om ook de moeilijke rupsendoders en aardrupsendoders in het veld en van foto's te determineren.

Voor deze soortzoeker is getracht zoveel mogelijk kenmerken te gebruiken die je in het veld en op de gemiddelde Waarneming.nl-foto kunt zien. Bijkomend voordeel is dat er geen dieren gedood hoeven te worden om ze te determineren. Slechts in een enkel geval is het nodig om het dier te vangen om het kenmerk, eventueel met een loep, te bekijken.

De soortzoeker Langsteelgraafwespen van Nederland is [hier](#) te bekijken. Je kunt meer lezen over deze graafwespen en hun determinatie in het artikel op [Nature Today](#) of in [De wespen en mieren van Nederland \(Hymenoptera: Aculeata\) - Nederlandse Fauna 6](#).

[top](#)

Ongewervelden in de pers

Rivierkreeften vangen is begonnen, in bijna 60 kilometer aan sloten en rivieren

Hoogheemraadschap van Delfland is op tien locaties in Zuid-Holland begonnen met het vangen van Amerikaanse rivierkreeften. Het waterschap wil de naar eigen zeggen explosief gegroeide populatie, die uit tientallen miljoenen diertjes bestaat, fors terugdringen. Delfland breidt het project volgend jaar uit naar 170 plekken, langs in totaal bijna zestig kilometer aan wateroevers.

Het artikel van Omroep West van donderdag 16 april is [hier](#) te lezen.

Strijd tegen Aziatische hoornaar is schadelijk voor biodiversiteit

De Aziatische hoornaar is pas sinds 2017 in Nederland, maar nu al een 'Bekend Insect'. Omdat ze schadelijk voor honingbijen zijn, roepen imkers regelmatig burgers op de exotische wespensoorst te vangen met 'selectieve' vallen. Hier bestaan zorgen over. Die vallen blijken namelijk niet zo selectief; ze vangen ook inheemse insecten.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 19 april is [hier](#) te beluisteren.

Overbevissing van de pijlinktvis in de Noordzee + update

Na jarenlang overbevissing van schol en tong heeft de Nederlandse visserij zijn zinnen gezet op een nieuwe soort, de pijlinktvis. Zonder vangstquotum, wordt dit weekdier met honderdduizenden per maand uit de Noordzee gevangen. Problematisch voor het behoud van de populatie, maar ook voor de toekomst van de visserij, vertellen hoogleraar Ben Vollaard van de Universiteit van Tilburg en Merel den Held van Stichting De Noordzee.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 19 april is [hier](#) te beluisteren.

Oorlog tegen de Amerikaanse rivierkreeft

De Amerikaanse rivierkreeft verspreidt zich in hoog tempo door onze sloten en plassen en wordt wel een ecologische ramp genoemd. Met een petitie, die inmiddels al ruim 20.000 keer is ondertekend, wil Het Zuid-Hollands Landschap het Rijk oproepen meer te doen tegen deze exoot. Wat moet er gebeuren? Moeten we vol de strijd aan gaan of zouden we het de natuur zelf moeten laten oplossen? Een interview met Frans van Zijderveld, hoofd terreinen en opstallen van Het Zuid-Hollands Landschap en Geert de Snoo, hoogleraar milieubioogie aan de Universiteit Leiden.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 19 april is [hier](#) te beluisteren (vanaf 01:43:10).

Bijen ruiken

Om wilde bijen op naam te brengen kun je kijken naar vleugelbeadering, voorhoofdgroeven of microscopische kenmerken van genitaliën. Maar soms kun je er ook gewoon aan ruiken. Wouke Willemijn van Hees richt zich zo veel mogelijk op dit soort 'veldkenmerken': kenmerken die het levende dier heeft, maar snel kunnen verdwijnen als ze dood worden gemaakt voor collecties. Verslaggever Gert Elbertsen krijgt van haar een bijen-ruik-les op een parkeerplaats van Staatsbosbeheer-boswachter Merijn Loeve.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 19 april is [hier](#) te beluisteren (vanaf 00:48:00).

Zeldzame kevers voelen zich thuis in oud riet

In het uitgestrekte veenweidelandschap van Waterland staan hier en daar nog plukjes oud riet in de sloten. Onderzoeker Matty Berg is gefascineerd door de vele insecten die onderdak vinden in deze rietkragen. Hij neemt ons mee in deze wondere wereld, die de meeste mensen volledig ontgaat.

Het tv-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 19 april is [hier](#) te bekijken.

Schaatsenrijder is het waterdierdje van 2026

Op elke zoet water zoals sloten, vijvers en langzaam stromende beken maar ook in je tuinvijver, kun je ze zien rondschaatsen: de schaatsenrijders. Ze hebben een langwerpig lichaam en zes opvallend lange poten. Die poten zijn bedekt met microscopisch kleine haartjes die waterafstotend zijn.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 26 april is [hier](#) te beluisteren.

Rode lijst van libellen

Afgelopen woensdag verscheen de nieuwe Rode Lijst Libellen. Roy van Grunsven van de Vlinderstichting werkte mee aan het tot stand komen van deze lijst van met uitsterven bedreigde libellen- en juffersoorten. Roy praat ons bij terwijl hij hier een poging waagt er wat te vinden.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 26 april is [hier](#) te beluisteren (vanaf 02:04:45).

De wereld van de hommelmel

Wat is de hommelmel eigenlijk voor beest? Jan van Poppel en Linde Slikboer duiken tijdens de Week van de Hommelmels in de wereld van de hommelmel in het groen bij de Rotterdamse haven.

Het radio-fragment uit de uitzending van de Rode draad van dinsdag 28 april is [hier](#) te beluisteren (vanaf 31:33).

De week van hommelmels

Linde is op 30 april ook te gast in de uitzending van de Rode draad, dit keer uitgebreider over de achteruitgang van insecten. Ze vertelde wat we individueel of als samenleving, kunnen doen om insecten te helpen.

Het radio-fragment uit de uitzending van de Rode draad van donderdag 30 april is [hier](#) te beluisteren (vanaf 1:05:45).

De bedwelmende geur van een zeldzame zandbij

In de oude kreekruggen waar het getij vroeger door Slikken van de Heen stroomde, vinden allerlei zandbijen hun thuis. Het is best een uitdaging om de verschillende soorten uit elkaar te houden. Maar daar heeft entomoloog Wouke Willemijn van Hees een bijzondere oplossing voor: je kunt simpelweg aan de diertjes ruiken.

Het tv-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 17 mei is [hier](#) te bekijken.

Tel de pissebed!

Wie een bemoste steen of dood hout omdraait verwacht geheid krioelende pissebedden. Maar is dat tegenwoordig eigenlijk nog wel zo aannemelijk? Met alle verontrustende geluiden uit de wereld van de geleedpotigen, hou je je hart vast. Om een beter beeld te krijgen roept hoogleraar bodemfauna Matty Berg heel Nederland op om pissebedden te tellen.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 24 mei is [hier](#) te beluisteren.

Deze beestjes zie je bij het sanitair op de camping + filmpje

Wanneer Daan Drukker (EIS Kenniscentrum Insecten) op de camping staat, rent hij 's ochtends naar het sanitairgebouw. Niet om de reden die je nu misschien denkt, maar om naar alle insecten te kijken die in de nacht op de lampen zijn afgekomen. Samen met nachtvlinderexpert Jurriën van Deijk (Vlinderstichting) vertelt hij welke soorten je allemaal rond het sanitair tegen kunt komen.

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 31 mei is [hier](#) te beluisteren (en bekijken).

Welke diertjes overleven in brak water?

In het verlengde van de Braakmankreek ligt het Isabellekanaal. De bodem is van zand en de oevers lopen geleidelijk af. Onderwater wemelt het van de soorten die bij zoetwater passen. Maar er blijken ook soorten te leven die tegen zouter water kunnen. Hydrobiologisch analist bij Waterschap Scheldestromen Cynthia Kruijff monitort de macrofauna en houdt zo de waterkwaliteit in de gaten.

Het tv-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 31 mei is [hier](#) te bekijken.

Waterdiertjes herkennen met je telefoon

Iedereen met een smartphone kan specialist worden in het herkennen van waterdiertjes. Althans, met een beetje hulp van de app waterdiertjes.nl. Het is niet alleen leuk om een naam te kunnen plakken op alle diertjes die je met een schepnet eventjes uit het water kunt vissen, je helpt de wetenschap en de waterschappen er ook nog eens mee!

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 7 juni is [hier](#) te beluisteren.

Waterdiertjes

Dit weekeinde houdt IVN weer de jaarlijkse 'slootjesdagen'. En het leuke is: iedereen met een smartphone kan tegenwoordig specialist worden in het herkennen van waterdiertjes. Althans, met een beetje hulp van de app waterdiertjes.nl. Het is niet alleen leuk om een naam te kunnen plakken op alles diertjes die je met een schepnet eventjes uit het water kunt vissen, je helpt de wetenschap en de waterschappen er ook nog eens mee!

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 7 juni is [hier](#) te beluisteren (vanaf 00:35:10).

Pop van de grote rietsigaargalvlieg

Een maand geleden werd de grote rietsigaargalvlieg gekozen tot het Insect van het jaar! En nu is de tijd aangebroken om de vlieg te gaan bekijken in levende lijve. Samen met Aglaia Bouma van Naturalis, de ambassadeur van de vlieg, podcaster Chris Bergstrom en een hele delegatie gaat verslaggever Jesper Buursink op zoek tussen het riet in duingebied Meijndel bij Wassenaar. Op de achtergrond hoor je de groep nog doorlopen maar de sleepnetten maar helaas zagen ze die dag de grote rietsigaargalvlieg niet. Maar de pop die ze vonden in de rietstengel heeft Aglaia uitgeweekt en wat blijkt nu: het is de grote rietsigaargalvlieg!

Het radio-fragment uit de uitzending van Vroege Vogels van zondag 7 juni is [hier](#) te beluisteren (vanaf 02:23:00).

Termieten vestigen zich steeds vaker in Nederland, onderzoekers vragen om maatregelen

Termieten komen van nature niet in Nederland voor, maar blijken zich vaker in ons land te vestigen dan gedacht. Dat blijkt uit een zogeheten risicoscan in opdracht van een bureau van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Onderzoekers adviseren het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur maatregelen te nemen tegen de insecten, die schade kunnen aanrichten aan houten gebouwen, bomen en houtproducten.

Het nieuwsbericht van de NOS van maandag 8 juni is [hier](#) te lezen.

Zo moet de rode Amerikaanse rivierkreeft van Ameland verdreven worden

De rode Amerikaanse rivierkreeft leeft op Ameland en dat is een bedreiging voor het waterbeheer en de natuur op het eiland. Daarom komen de verschillende instanties nu in actie.

Het nieuwsbericht van Omrop Fryslân van vrijdag 12 juni is [hier](#) te lezen.

[top](#)

Ongewervelden op Nature Today

Het wilde bijenjaar 2025: opvallende terugkomers en nieuwe soorten

Nu het nieuwe bijenseizoen is losgebarsten, is het tijd om terug te blikken op interessante bijenwaarnemingen uit 2025. Het afgelopen jaar leverde opnieuw bijzondere waarnemingen op, met zowel zeldzame terugkomers als nieuwe soorten voor Nederland. De zwarte ertsbij (*Ceratina cucurbitina*), de Aziatische mortelbij (*Megachile sculpturalis*) en de emeraldgroefbij (*Seladonia submediterranea*) werden in 2025 voor het eerst in ons land waargenomen.

Lees [hier](#) het bericht.

Pareltjes van de Schelpenteldag

Bij de Schelpenteldag op 21 maart werden meer schelpen geteld dan ooit. Daar zaten een paar echt bijzondere

soorten tussen, zoals een oester van bijna 50 miljoen jaar oud. Ook uitheemse soorten werden gevonden. De Schelpenteldag is een jaarlijks initiatief van een groeiend aantal natuurorganisaties. Wie schelpen telt en op de verschillende soorten en aantallen let, ziet het strand veranderen.

Lees [hier](#) het bericht.

Vondst van een winters motje in een huiskamer leidt tot nieuwe inzichten

Op 11 januari 2018 bevond zich binnenshuis in IJmuiden een kleine pedaalmot. Omdat het aantal in de winter vliegende soorten microvlinders erg klein is, werd gedacht dat het determineren eenvoudig zou zijn. Niets bleek echter minder waar. Dit bericht laat zien hoe zo'n klein motje voor veel hoofdbrekens kan zorgen, en dat de uitkomst heel verrassend is!

Lees [hier](#) het bericht.

Aziatische hoornaar wordt geelpoothoornaar

In 2017 werd *Vespa velutina* voor het eerst in Nederland waargenomen. Deze soort werd in eerste instantie aangeduid als de Aziatische hoornaar. Om een aantal redenen is het beter deze grote wesp voortaan geelpoothoornaar te noemen. Veel organisaties zijn inmiddels bezig hun websites en informatiemateriaal gefaseerd om te zetten naar geelpoothoornaar.

Lees [hier](#) het bericht.

De avatarvlokslak: een avatar is niet altijd wat je denkt dat je ziet

Recent DNA-onderzoek gooit de indeling van de vlokslakken op de schop. Dit onderzoek heeft tevens een nieuwe soort beschreven: de avatarvlokslak (*Aeolidiella avatar*), die ook in Nederland wordt aangetroffen.

Lees [hier](#) het bericht.

Vlinders blijven onder druk, maar herstel is mogelijk: nieuwe Vlinderbalans 2026 verschenen

De Vlinderstichting presenteert de Vlinderbalans 2026, met daarin de nieuwste trends van dagvlinders, libellen, nachtvlinders en hommels. De cijfers laten opnieuw zien dat het niet goed gaat met veel van deze insecten, waaronder veel bestuivers. Zelfs soorten die jarenlang als 'algemeen' golden, zoals het lantaarntje, nemen af. Toch zijn er ook kansen en mogelijkheden om te werken aan herstel.

Lees [hier](#) het bericht.

Het is weer tijd voor waterdiertjes!

Er leeft een schat aan biodiversiteit in het Nederlandse zoete water. De lente is dé tijd van het jaar om insecten en andere waterdiertjes te zoeken. Leuk voor jong en oud en van beginner tot expert. In dit natuurbericht hopen we voor iedereen inspiratie te geven om naar een schepnet of keukenzeef te grijpen en eens een blik onder water te werpen!

Lees [hier](#) het bericht.

Meer bestuivers in agrarisch gebied? Bloeiende gewassen helpen mee

Het telen van bloeiende gewassen, als aanvulling op bestaande habitatmaatregelen, kan helpen om meer bestuivers naar landbouwpercelen te trekken. Dat blijkt uit recent onderzoek van Wageningen University & Research in Nederland, waarin is gekeken naar de potentiële bijdrage van verschillende bloeiende gewassen aan bestuiverherstel, en specifiek naar die van boekweit.

Lees [hier](#) het bericht.

Nationale Bijentelling: meer rosse metselbijen geteld, andere bestuivers blijven achter

Van 16 tot en met 20 april deden meer dan 2.200 mensen mee aan de Nationale Bijentelling. Er werden ruim 46.000 bijen en andere soorten bestuivers geteld. De rosse metselbij was net als vorig jaar de meest getelde wilde bij. Bijenhôtels zorgen er mede voor dat deze soort zich thuis voelt in stad en dorp. Maar er is meer nodig om ook andere bestuivers te ondersteunen.

Lees [hier](#) het bericht.

Libellen van vennen en sloten slaan alarm

De Rode Lijst Libellen heeft een update ondergaan. De vorige stamde uit 2011 en sindsdien is er veel veranderd. Er zijn positieve veranderingen - soorten zijn teruggekeerd of algemener geworden - maar helaas ook enkele zeer zorgwekkende ontwikkelingen. Vooral algemene, wijdverbreide soorten gaan massaal achteruit. Dat is een verontrustend signaal: er is iets heel erg mis met ons oppervlaktewater.

Lees [hier](#) het bericht.

Kleine insecten, een grote stap - verdwenen soorten opnieuw uitgezet in Brabantse beken

Soms vertelt een klein diertje een groot verhaal. Dat gebeurde half maart 2026, toen twee kleine soorten waterinsecten hun reis maakten van de Leuvenumse beek op de Veluwe naar beken in Brabant. Decennialang konden ze hier niet meer leven, door onder andere een slechte waterkwaliteit, verstuwung, het rechttrekken van beken en intensief onderhoud. Tot nu.

Lees [hier](#) het bericht.

Explosie van oerkreeftjes in Het Groene Woud: oranje-blauw zwemmend geraamte massaal en opvallend laat actief

In de leembossen van Het Groene Woud deed zich eind maart een opmerkelijk natuurverschijnsel voor: het zeldzame oranje-blauw zwemmend geraamte (*Eubbranchipus grubii*) verscheen in ongekend hoge aantallen. In onder meer De Geelders en Wijbosch Broek werden bij enkele schepbewegingen honderden exemplaren tegelijk aangetroffen. Zo'n concentratie is uitzonderlijk voor deze mysterieuze kieuwpootkreeft.

Lees [hier](#) het bericht.

Langsteelgraafwespen determineren makkelijker gemaakt met nieuwe soortzoeker

Door nieuwkomers en lastige determinatiekenmerken was het hoog tijd voor een nieuwe determinatiesleutel voor langsteelgraafwespen (Sphecidae). In de soortzoeker Langsteelgraafwespen van Nederland zijn alle tot nu toe aangetroffen soorten opgenomen en is het mogelijk om ook die moeilijke rupsdoders en aardrupsdoders in het veld en van foto's te determineren.

Lees [hier](#) het bericht.

Meer dan 100.000 ongewervelden uit historisch onderzoek online

Om natuur te beschermen is het belangrijk om te weten waar planten- en diersoorten nu voorkomen en waar ze vroeger voorkwamen. Historische verspreidingsdata zijn dan ook van groot belang. Dankzij een bijdrage van NLBIF kon Stichting Bargerveen meer dan 113.000 waarnemingen van bijna 2.000 soorten ongewervelden uit oude meetreeksen opnemen in een vrij toegankelijke online database.

Lees [hier](#) het bericht.

Natuurlijke vijanden als effectieve bondgenoot tegen muggen

Uit onderzoek in de Hortus botanicus Leiden blijkt dat natuurlijke vijanden, zoals salamanders en kikkers, muggen niet alleen opeten, maar ook afschrikken. Door gezonde waternatuur te versterken kan muggenoverlast effectief en natuurlijk worden beperkt.

Lees [hier](#) het bericht.

Wie vindt de verdwenen rode barnsteenslak terug?

Halverwege de jaren zeventig werd de rode barnsteenslak (*Quickella arenaria*) voor het laatst levend in Nederland aangetroffen. Sindsdien is deze bewoner van vochtige duinen uit ons land verdwenen. Maar misschien komt ie terug. Wie vindt 'm?

Lees [hier](#) het bericht.

Schaatsenrijder is Waterdiertje van het Jaar 2026

Met deze eretitel hoopt het burgerwetenschapsplatform Waterdiertjes.nl dat iedereen in Nederland op onderzoek gaat langs de waterkant en waarnemingen van de schaatsenrijder en andere waterdiertjes doorgeeft. Dat kan nu ook heel eenvoudig met de hulp van AI-herkenning. Wie liever samen met gidsen op pad gaat, kan deelnemen aan de jaarlijkse IVN Slootjesdagen.

Lees [hier](#) het bericht.

Expeditie Stadsnatuur van start!

Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Katwijk gaan samen soorten spotten om de stadsnatuur in kaart te brengen. Tijdens Expeditie Stadsnatuur tellen bewoners en wetenschappers van 1 mei tot en met 30 juni elke spin, slak, paddenstoel of paardenbloem die ze tegenkomen. Het doel in 2026 is om 2600 soorten te vinden. Doe je mee?

Lees [hier](#) het bericht.

Terug van weggeweest: de purperkogelzeehaas

Sportduikers troffen een nieuwkomer aan in de Oosterschelde, een slak van zo'n 10 centimeter lang. Of, nou ja, nieuwkomer: van fossiele waarnemingen was het al bekend dat purperkogelzeehazen (*Akera bullata*) 120.000 jaar geleden in de Nederlandse zee aanwezig waren. De afgelopen eeuwen is de soort hier niet meer waargenomen. Tot zaterdag 25 april 2026, toen duikers meerdere, levende exemplaren aantroffen.

Lees [hier](#) het bericht.

Nieuw telseizoen BIMAG gestart!

In het project Boeren InsectenMonitoring Agrarische Gebieden (BIMAG) monitoren agrariërs zelf nachtvlinders met LedEmmers. Alhoewel het telseizoen officieel in april begint, zijn er dit jaar in maart ook al veel nachtvlinders geteld.

Lees [hier](#) het bericht.

De Aziatische tijgermug - waarom tuinen extra belangrijk zijn

De kans is groot dat u de Aziatische tijgermug (*Aedes albopictus*) nog nooit heeft gezien, maar toch is deze mug in opkomst in Nederland. Deze kleine, zwart-witte mug wordt al sinds 2005 af en toe aangetroffen, en steeds vaker ook in woonwijken. Deze ontwikkeling sluit aan bij een bredere verspreiding van de soort binnen Europa.

Lees [hier](#) het bericht.

Satijnslak: comeback van een zachte sponzeneter

Wie de laatste tijd in de Oosterschelde duikt, ziet ze na jaren van achteruitgang ineens weer vaker: fluweel- of satijnachtige zeenaaktslakken die zich soms als spons camoufleren.

Lees [hier](#) het bericht.

Bijzondere insecten hebben baat bij verstuiving in de duinen

In 2012 werd tussen Zandvoort en IJmuiden door PWN en Natuurmonumenten de Noordwest Natuurkern aangelegd. Er werden vijf openingen in de zeewering gegraven om de zeewind toegang te geven tot het achterliggende duinlandschap. De beoogde verstuiving is sindsdien sterk toegenomen, en niet stilgevallen, zoals op veel andere plaatsen waar duinzand werd blootgelegd.

Lees [hier](#) het bericht.

Nieuwe kortschildkever voor Nederland

Nederland is weer een nieuwe kever rijker. *Atheta liturata*, de bleekspriethoutzwamatheta, een 2 tot 3 millimeter grote kortschildkever die leeft in en op boomzwammen, heeft zijn areaal in korte tijd over Nederland weten uit te breiden.

Lees [hier](#) het bericht.

De jacht op cijfers: Hoe staat het vliegend hert er echt voor?

Transectdata van het vliegend hert tot en met 2024 laten een onzekere dalende trend zien, maar het recordjaar 2025 benadrukt de grote natuurlijke schommelingen van deze soort. Voor betrouwbare conclusies over de ontwikkelingen van het vliegend hert in Nederland is de continuïteit van de tellingen door vrijwilligers van onschatbare waarde.

Lees [hier](#) het bericht.

Ongekende octopus-opmars

Eerst langs de zuidkust van Groot-Brittannië, daarna ook in Belgische wateren: grote octopussen rukken op! Nog even en ze zitten ook bij ons. Is dat vooral erg leuk of vooral erg erg?

Lees [hier](#) het bericht.

Afwegingskader biedt houvast bij aanpak invasieve rivierkreeften

In Nederland neemt de problematiek van verschillende soorten invasieve rivierkreeften al jaren sterk toe. Invasieve uitheemse rivierkreeften verstoren ecosystemen, beschadigen oevers en vertroebelen watersystemen. Een nieuw afwegingskader helpt waterbeheerders nu bij het maken van onderbouwde keuzes om de overlast te beperken.

Lees [hier](#) het bericht.

DIOPSIS insectencamera's: van experiment naar volwaardige monitoring

Insectenpopulaties nemen alarmerend snel af. Innovatieve techniek helpt om nauwgezet te meten welke verandering waar plaatsvindt. In het DIOPSIS pilotproject is een nieuw model insectencamera ontwikkeld, waarmee ruim 35 miljoen foto's gemaakt werden op 120 locaties in zes provincies. Ecologische analyses zijn veelbelovend en de techniek wordt steeds breder inzetbaar voor natuuronderzoek.

Lees [hier](#) het bericht.

Aardhommel-groep meest geteld tijdens hommeltuintelling 2026

In het weekend van 29 tot en met 31 mei 2026 vond de hommeltuintelling plaats. In totaal waren er 1271 tellers, die samen 1632 tellingen deden. De aardhommel-groep werd het meest geteld. De akkerhommel en tuinhommel volgden respectievelijk op plaats twee en drie. De steenhommel werd van de zes tuinsoorten het minst gezien.

Lees [hier](#) het bericht.

Herstel van de vlinders in de Amsterdamse Waterleidingduinen laat op zich wachten

In 2016 is in de Amsterdamse Waterleidingduinen gestart met populatiebeheer van de damherten om de negatieve effecten van overbegrazing op flora en fauna om te buigen naar herstel. Nu de vooraf beoogde hertenstand is bereikt, is onderzocht of de vlinderfauna en het bloemenaanbod zich hebben hersteld. De bloemen keren deels terug, maar de vlinders moeten de weg naar herstel nog vinden.

Lees [hier](#) het bericht.

De biodiversiteit van de ABC-eilanden

Nederlandse en Antilliaanse onderzoekers gaan samen aan de slag om de natuur op Aruba, Bonaire en Curaçao beter in kaart te brengen. Een nieuw project combineert eeuwenoude natuurhistorische collecties met hightech beeldherkenning en DNA-barcodes.

Lees [hier](#) het bericht.

Zeggekorfslak ontdekt in de Kop van Noord-Holland

Onlangs werd voor het eerst een populatie van de zeggekorfslak (*Vertigo moulinsiana*) ontdekt in de Kop van Noord-Holland. Deze in Europa zeldzame en kwetsbare landslak staat op Bijlage II van de Habitatrichtlijn. In Natura 2000-gebieden gelden specifieke beschermingsmaatregelen. Daarbuiten is bescherming niet automatisch gewaarborgd, maar deze soort verdient ook daar zorgvuldige aandacht bij beheer.

Lees [hier](#) het bericht.

Aantal soorten termieten in Nederland neemt snel toe

Nog geen zeven jaar geleden werd vastgesteld dat er in Nederland een kolonie was van een termietensoort. In 2024 werden twee andere termietensoorten gevonden en het aantal soorten met een of meerdere kolonies is inmiddels opgelopen tot zes. Hoe zien ze eruit en hoe komen ze in Nederland?

Lees [hier](#) het bericht.

Sök! Hoe Zweedse speurhonden verboden landplatwormen opsporen

Regels voor schadelijke exoten worden steeds strenger. Potplanten voor de export moeten bijvoorbeeld vrij van bepaalde schadelijke landplatwormen zijn, maar hoe krijg je dat voor elkaar? In Zweden hebben ze honden getraind om deze dieren op te sporen.

Lees [hier](#) het bericht.

[top](#)

Nieuws van Bestuivers.nl

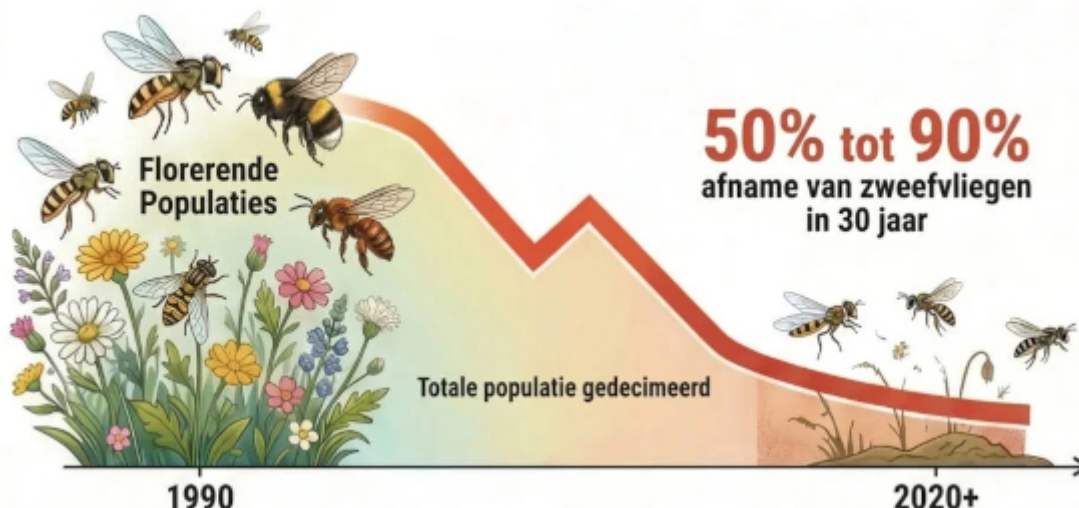

Na 25 jaar! De eikenzandbij terug op de stuwwal

Na 25 jaar is de eikenzandbij eindelijk teruggevonden op de Nijmeegse stuwwal. In het jaar 2000 verdween deze uitzonderlijk grote populatie hier plotseling. Twintig jaar later werd begonnen met het beheer, gebaseerd op een gericht herstelplan uit 2016. Vijf jaar later mondde dat uit in de terugvondst van deze bijzondere bijensoort en tevens het besef dat dit kleine gebied een ware bijenparel is, met maar liefst 124 soorten op slechts 1 hectare.

Recent verscheen een artikel in het tijdschrift De Levende Natuur over deze terugvondst.

Lees [hier](#) het volledige artikel.

Landelijke telling van bestuivers start, terwijl achteruitgang doorzet

Bestuivende insecten verdwijnen sneller dan gedacht. Nieuw onderzoek naar zweefvliegen op verschillende locaties laat zien dat het aantal zweefvliegen over dertig jaar met 50-90% afgenomen is.

Meer nieuws daarover is op [Bestuivers.nl](#) te lezen.

De resultaten van de studie worden binnenkort gepubliceerd in de Entomologische Berichten. Voor wie niet kan wachten is deze publicatie op de website van [Natuurmonumenten](#) al beschikbaar.

[top](#)

Nederlandse Faunistische Mededelingen 67

Deze maand verscheen nummer 67 van de Nederlandse Faunistische Mededelingen (NFM). Daarin wordt weer melding gedaan van diverse nieuwkomers voor de Nederlandse fauna.

Daaronder diverse exoten zoals de Chinese gouden schorpioen *Olivierus martensii*, twee bidsprinkhanen, drie aan *Eucalyptus* gebonden bladvlinders en de calicotrivierkreeft *Faxonius immunitis*.

Ook zijn er diverse nieuwkomers die op een natuurlijke manier ons land bereikt hebben: de echte vlieg *Spilogona scutulata*, de gaasvlieg *Sisyra bureschi*, de kaphooiwagen *Trogulus martensi* en de trilspin *Pholcus opilionoides*.

Verder een nieuwe vondst van de tot voor kort in Nederland uitgestorven gewaande wants *Geocoris megacephalus* en opheldering van de verwarring rond de groene gaasvliegen *Chrysopa nigricostata* en *Cunctochrysa cosmia*.

NFM verschijnt vanaf 2024 alleen nog online en is te downloaden van [Natuurtijdschriften.nl](#). De artikelen zijn via onderstaande links te lezen en/of te downloaden.

Als je een notificatie wil ontvangen bij de publicatie van een nieuw NFM-artikel, kun je je [hier](#) aanmelden.

Inhoud

1-2	Een Chinese gouden schorpioen <i>Olivierus martensii</i> naar Nederland vervoerd (Scorpiones: Buthidae) - J. Noordijk.
3-4	Twee nieuwe bidsprinkhanen op de lijst van geïmporteerde soorten (Mantodea: Empusidae) - M. van Eijk & J. Noordijk
5-12	De echte vliegen <i>Spilogona scutulata</i> en <i>S. veterrima</i> massaal gevangen op de Marker Wadden (Diptera: Muscidae) - H.J. Prijs
13-17	Verwarring rond de groene gaasvliegen <i>Chrysopa nigricostata</i> en <i>Cunctochrysa cosmia</i> opgehelderd (Neuroptera: Chrysopidae) - B.E. Berkholt
19-24	De kopvlekspionsgaasvlieg <i>Sisyra bureschi</i> bereikt ook Nederland (Neuroptera: Sisyridae) - D. Drukker & R. Buesink
25-31	De kaphooiwagen <i>Trogulus martensi</i>, nieuw voor Nederland (Opiliones: Trogulidae) - H. Wijnhoven & R. Krekels
33-38	Een nieuwe trilspin in Nederland: <i>Pholcus opilionoides</i> (Araneae: Pholcidae) - H. Wijnhoven & R. Krekels
39-45	Exotische bladvlinders op <i>Eucalyptus</i> in Nederlandse tuinen (Homoptera: Psylloidea) - C.F.M. den Bieman, M.C. de Haas, J. Bouwmans & E.J.M. van Mierlo
47-48	Herontdekking van de grootkopbloogwants <i>Geocoris megacephalus</i> in de kustduinen van Zeeuws-Vlaanderen (Heteroptera: Lygaeidae) - P. Fleurbaaij
49-59	First record of the calico crayfish <i>Faxonius immunitis</i> in the Netherlands (Crustacea: Decapoda) - P. Lemmers, J. Wissink, R. Gylstra, S. Heeman, P.H. van Hoof & B. Koesse

[top](#)

Rode Lijst Libellen

Op 22 april 2026 werd de nieuwe Rode Lijst Libellen uit het Basisrapport 2024 van De Vlinderstichting en EIS Kenniscentrum Insecten gepubliceerd in de Staatscourant.

Op de Rode Lijst staan libellen die uit Nederland zijn verdwenen of kunnen verdwijnen. Van de 69 soorten staan er 23 op de lijst. Libellen zijn insecten die vaak in de buurt van water voorkomen. Ze zijn belangrijk voor de natuur en zijn belangrijke indicatoren voor de waterkwaliteit. Hun aanwezigheid of afwezigheid zegt veel over de toestand van hun leefomgeving.

De belangrijkste oorzaken voor de achteruitgang van libellen zijn verlies van leefgebied, verslechtering van de waterkwaliteit, droogte, stikstofdepositie en

het gebruik van insecticiden. De uitkomsten laten zien dat maatregelen nodig zijn, zoals natuurherstel, minder stikstof en het aanpakken van klimaatverandering. Overheden en natuurbeheerders gebruiken deze lijsten bij het ontwikkelen van beleid en het nemen van beschermingsmaatregelen.

De nieuwe Rode Lijst Libellen is gratis te downloaden van [website van de Vlinderstichting](#).

Roy van Grunsven, Johan van 't Bosch & Gerdien Bos 2025
Basisrapport Rode Lijst Libellen 2024 volgens Nederlandse en IUCN-criteria VS2025.008, De Vlinderstichting & EIS 2025-15, EIS Kenniscentrum Insecten

[top](#)

Insecten in stuivende zeeduinen

In 2025 werd door de auteur voor de vierde maal onderzoek uitgevoerd in de Kennemerduinen, om de effecten van verstuiwing op insecten te evalueren. In de Noordwestelijke natuurkern, gelegen rond strandslag Kattendel, werd in 2012 door PWN en Natuurmonumenten een experimentele ingreep uitgevoerd om de verstuiwing in het achterliggende duingebied weer op gang te brengen.

Het terugbrengen van dynamiek in de duinen wordt door duinbeheerders steeds vaker toegepast. Vaak gaan deze projecten gepaard met monitoring van de zandverplaatsingen en het effect op de vegetatie, maar in de Noordwest Natuurkern is ook gekozen om insecten te volgen.

Vlak voor de aanleg is een nulmeting uitgevoerd en enkele jaren na de ingreep is dit herhaald. In 2025 is de (voorlopig) laatste van een reeks effectonderzoeken uitgevoerd. Er werden een aantal vliegenfamilies, wilde bijen en wespen, en loopkevers geïnventariseerd met tentvallen, bodemvallen en looproutes, zoveel als mogelijk op dezelfde plekken als in het eerdere onderzoek, hoewel dat laatste nog niet eens zo eenvoudig was in een zo sterk veranderend landschap.

De aanleg van de kerven zorgde voor grote veranderingen. Soorten van warme, stabiele graslanden die vóór de ingreep aanwezig waren, werden in 2025 niet meer gevonden. Een positieve verandering die met de toegenomen dynamiek te maken zal hebben is de vondst van de strandzandloopkever (*Cicindela maritima*), een zeldzame en typische soort van strandvlakten. Ook werd een nieuwe soort voor Nederland gevonden: de gemaskerde bostangwesp (*Anteon faciale*). Deze uiterst zeldzame soort was tot op heden uitsluitend bekend van Gotland (Zweden) en de kust van Lancashire (Engeland).

Het rapport is gratis te downloaden van [de website van Natural Media](#).

Jeroen de Rond 2026
Insecten in stuivende zeeduinen. Derde effectmeting van een verstuiwingsexperiment in de Noordwestelijke Natuurkern van de Kennemerduinen
NaturalMedia

[top](#)

Risicoscan termieten in Nederland

Termieten komen van nature niet voor in Nederland, maar ze worden steeds vaker gevonden. Inmiddels gaat het om zes gevestigde soorten, met ten minste één kolonie: *Reticulitermes flavipes*, *R. grassei*, *R. banyulensis*, *R. labralis*, *Zootermopsis angusticollis* en *Kaloterms flavicollis*.

Van de soorten *Nasutitermes corniger*, *Cryptoterms cynocephalus* en *Coptoterms formosanus* zijn alleen importgevallen bekend, zonder kolonievorming. Deze soorten worden in deze risicoscan besproken, evenals alle andere in Europa voorkomende termietensoorten (inheemse en uitheemse) en invasieve exoten elders in de wereld die in gematigde klimaten mogelijkheden hebben om zich te vestigen.

In het rapport wordt informatie gegeven over onder meer herkenning, leefwijze, introducties, oorsprongsgebied, voorkomen en de potentiële schade die termieten kunnen veroorzaken in Nederland. Ook wordt informatie gegeven over bestrijding van en beleid voor termieten in het algemeen.

Het rapport is gratis te downloaden van de [website van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit](#).

Noordijk, J., R. Buesink & A. Kuiper 2026
Risicoscan termieten in Nederland
EIS2025-013, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden & Kennis- en Adviescentrum Dierplagen, Veenendaal

[top](#)

DRIEDUIN-1. Flora, fauna & beheer

Drieduin-1 is een bosreservaat. Het is in 1987 aangewezen als een floristisch niet-karakteristiek 'Korstmossen-Dennenbos'. Bosreservaten kennen een speciale status met maximale bescherming en geen beheer, gereserveerd om onderzoek te doen aan spontane natuurlijke processen.

Het onderzoek in bosreservaten heeft als doel (1) het volgen van natuurlijke processen in het ecosysteem (inventarisatie), (2) het verklaren van de processen (onderzoek) en (3) analyse van de betekenis van deze processen voor de dynamiek van het boscysteem. Er zijn in Nederland 60 bosreservaten. Elk reservaat heeft zijn eigen karakteristieken. Die van Drieduin-1 zijn: cultuurbos, kustbos en zwarte dennenbos. Het bos is 100 jaar oud.

Eind 2024 werd een onderzoek gestart naar de flora en fauna van Drieduin-1. In dit rapport wordt verslag gedaan van het onderzoek en wordt informatie gegeven over zowel de flora, fauna als funga van het gebied dat inmiddels een behoorlijk rijke biodiversiteit herbergt.

Het rapport is gratis te downloaden van de [website van Peter Boer](#).

Peter Boer 2026
DRIEDUIN-1. Een zwarte dennenbos, een bosreservaat in Natura 2000-gebied, in de Schoorlse Duinen. Flora, fauna & beheer
eigen beheer

DRIEDUIN-1

een zwarte dennenbos
een bosreservaat in Natura 2000-gebied
in de Schoorlse Duinen

[top](#)

Kansen voor wilde bestuivers in ontginningsgebieden

Dat groeves interessante leefgebieden vormen voor vogels en zeldzame amfibieën was al langer bekend, maar ook tal van insectensoorten vinden er een geschikt leefgebied. Met de nieuwe brochure 'Kansen voor wilde bestuivers in ontginningsgebieden' zet Natuurpunt Studie de schijnwerpers op de unieke synergie tussen ontginning en de tijdelijke natuur in groeves, in het bijzonder voor onze belangrijkste bestuivers.

In deze brochure legt Natuurpunt Studie uit waarom groeves zo belangrijk zijn voor bestuivers, en zeker voor bepaalde soorten wilde bijen. Zo hebben bepaalde soorten baat bij de kale grond en steilwanden als nestplaats, terwijl andere soorten er graag vertoeven op de warme en windluwe plekken. Nog andere soorten vinden in groeves de juiste waard- of voedselplant in de vele wilde hoekjes.

Een uitgebreider bericht over deze brochure is [hier](#) te lezen.

De brochure is gratis te downloaden van de [website van Natuurpunt.be](#).

Vertommen, W. 2026
Kansen voor wilde bestuivers in ontginningsgebieden
Natuurpunt Studie

[top](#)

Een molmkogeltje uit Oceanië

Arthrolips fasciata is een vertegenwoordiger van de familie Corylophidae, oftewel de molmkogeltjes. Deze soort komt van nature voor in Australië en Nieuw-Zeeland. In 1996 is de soort voor het eerst in Europa aangetroffen, waarschijnlijk na import met hout of ander plantenmateriaal. De kever leeft namelijk van rottend naald en loofhout.

In 2019 was de eerste vondst in Nederland: een exemplaar op een bedrijf in Noord-Brabant dat is aangemerkt als 'risicolocatie' voor de import van houtkevers. Vanaf 2025 volgende waarnemingen in de natuur: tweemaal in Noord-Brabant en eenmaal in Amsterdam in de Noordelijke Overlanden.

Dit molmkogeltje voelt zich dus wel thuis in ons land en zal naar verwachting op steeds meer plekken gaan voorkomen.

Bron:

Heesters, W. & R.Ph. Jansen 2026

Arthrolips fasciata: een nieuw molmkogeltje voor Nederland (Coleoptera: Corylophidae)
Entomologische Berichten 86 (2): 38-42

Foto: Sipke Wadman.

[top](#)

Kortschildkever uit boomzwammen

De kortschildkever *Atheta liturata* komt in veel Europese landen voor, zowel in het zuiden als bijvoorbeeld in Engeland en Noorwegen. Toch is hij pas in 2023 voor het eerst waargenomen in Nederland.

De kleine kever vliegt goed en hij is inmiddels bekend uit vier provincies. Hij leeft in zwavelzwammen en andere boomzwammen, die niet zeldzaam zijn in ons land en ook vroeger al vaak op kevers werden onderzocht.

Het lijkt er dus op dat deze kortschildkever niet eerder over het hoofd is gezien, maar echt een nieuwkomer is in ons land.

Bron:

Jansen R.Ph. & J.J. Wieringa 2026

De kortschildkever *Atheta liturata* nieuw voor Nederland (Coleoptera: Staphylinidae)

Entomologische Berichten 86 (2): 43-47

Foto: Sipke Wadman.

[top](#)

Motmuggen herkennen van foto

Motmuggen kunnen door toenemende mogelijkheden van macrofotografie steeds beter vastgelegd worden. Zo worden allerlei kenmerken inzichtelijk op het beeldscherm en zijn er daardoor meerdere nieuwe soorten voor ons land vastgesteld.

Het gaat om *Clytocerus rivosus*, *Lepiseodina latipennis* en *Seoda labeculosa*. Daarnaast is het voorkomen van *Pericoma blandula*, die om onduidelijke reden op de Nederlandse soortenlijst stond, nu bevestigd.

Motmuggen zijn prachtige insecten en er blijkt nog veel te ontdekken; de toenemende aandacht voor deze groep zal ongetwijfeld tot nog meer verrassingen leiden.

Bron:

Reinboud, W., M. Frederiks, G. Lommen, H. van Prattenburg-Jansen & A. Wijker 2026

Motmuggen en foto's - vier nieuwe soorten voor Nederland (Diptera: Psychodidae)

Entomologische Berichten 86 (2): 48-54

Foto *Lepiseodina latipennis*: Weia Reinboud.

[top](#)

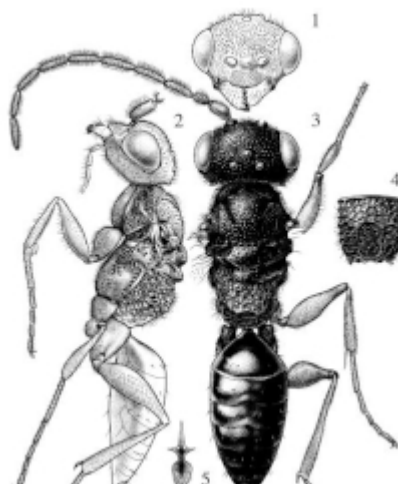
Gemaskerde bostangwesp duikt op in de Kennemerduinen

Tangwespen hebben hun naam te danken aan het grijporgaan aan de voorpoten van het vrouwtje. Als een soort miniatuur-bidsprinkhaan gebruikt zij deze tang om cicaden te vangen en met een steek te verdoven. Nadat er een eitje op de cicade is afgezet wordt deze losgelaten en komt al snel weer bij. De larve steekt alleen met de kop door de huid en voedt zich met de hemolymfe (insectenbloed) terwijl de cicade nog geruime tijd normaal doorleeft.

Tijdens een onderzoek aan de insectenfauna in de Kennemerduinen ving tangwespen-expert Jeroen de Rond een mannetje van de gemaskerde bostangwesp *Anteon faciale*. Deze soort was tot nu toe alleen bekend van het Zweedse Gotland en uit het Britse Lancashire.

De precieze gastheren zijn niet bekend, maar uit de betanding van de grijpers is af te leiden dat dit dwergcicaden uit de onderfamilie Deltoccephalinae zullen zijn.

Bron:

de Rond 2026

Insecten in stuivende zeeduinen. Derde effectmeting van een verstuivingsexperiment in de Noordwestelijke Natuurkern van de Kennemerduinen

Natural Media, zie ook **hierboven**.

Illustratie: Jeroen de Rond.

[top](#)

Agenda t/m augustus 2026

26-28 juni	Genootschapsweekend Weerterbos	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
27 juni	Wantsenexcursie Weerterbos	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
27 juni	Molluskenexcursie Weerterbos	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
27-28 juni	Excursie Oostelijke witsnuitlibel	Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie
3-5 juli	Kniptorrenkaderkamp	NJN
10 juli	Wantsenexcursie Eifel	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
10-12 juli	Excursieweekend	Sektie Snellen / Ter Haar
11 juli	Excursie Staphorst	Mierenwerkgroep
13 juli	Werkavond mollusken determineren	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
17 juli	Sprinkhaanexcursie Alkenschoten	deze nieuwsbrief
18 juli	Molluskenexcursie Malensbos	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
18 juli	Excursie Leersumse Veld	Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie
22 juli-1 augustus	Insectenkamp Breskens	NJN
23 juli	Bioblitz Marker Wadden	deze nieuwsbrief
24 juli	Wantsenexcursie Well	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
25 juli	Sprinkhaanexcursie Hatertse Vennen	deze nieuwsbrief
2 augustus	Zomerexcursie Oostvaardersplassen	Sectie Hymenoptera
2-12 augustus	Insectenkamp Zuid-Limburg	NJN
7 augustus	Wantsenexcursie Slenaken	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
14-16 augustus	Insectenweekend	KNNV
15 augustus	Verenigingsdag	Nederlandse Malacologische Vereniging
15 augustus	Libellenexcursie Weerterbos	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
15 augustus	Molluskenexcursie Crombacherbeek	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
17 augustus	Werkavond mollusken determineren	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
21 augustus	Wantsenexcursie Bemelerberg	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
29 augustus	Zweefvliegenexcursie Weerterbos	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

[top](#)

Van de redactie

Dit is het drieëntachtigste nummer van *Tentakel*, de digitale nieuwsbrief over ongewervelde dieren. Deze nieuwsbrief verschijnt onregelmatig naast het magazine Insecten.

In de nieuwsbrief is plaats voor allerlei korte berichten die het onderzoek aan ongewervelden in Nederland aangaan: berichten van het EIS-bureau, oproepen, bijzondere en fenologische waarnemingen, aankondiging van rapporten en boeken en een activiteitenagenda. Ook al uw bijdragen zijn welkom. U kunt deze sturen naar eis@naturalis.nl.

De nieuwsbrief is opgezet als Internetpagina (in HTML) en kan in de meest gangbare e-mailprogramma's worden

gelezen. Met de berichtopmaak/e-mailindeling ingesteld op (originele) HTML ziet u behalve tekst ook plaatjes en kunt u via de blauwe links eenvoudig alleen dat nieuws er uit pikken dat u interesseert. Mocht u problemen hebben met het instellen van het HTML-formaat in uw e-mailprogramma schroom dan niet en neem gerust contact op. Oude afleveringen zijn beschikbaar op kenniscentruminsecten.nl/tentakel/.

Mocht u geen belangstelling (meer) hebben voor deze nieuwsbrief: een retour-mailtje naar [dit adres](#) is voldoende om uw e-mailadres te verwijderen van deze mailinglist. Aanmelden op dit adres is vanzelfsprekend ook mogelijk.

U kunt onze nieuwtjes volgen door u aan te melden via onze pagina op [Facebook](#).

Tentakel niet ontvangen: check voor heraanmelding of reactie eerst even de spambox.

Ed Colijn

[top](#)